

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

EMIRE EMPOWERMENT OF MIGRANT AND REFUGEE WOMEN

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

PROJECT NUMBER: 2020-1-DE02-KA204-007398 • PROJECT DURATION: 01.11.2020 – 31.01.2023 • PROJECT PARTNERS:

© CC BY-SA

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ EMIRE

Η ένταξη στην αγορά εργασίας είναι μία από τις σημαντικότερες πτυχές της ένταξης των μεταναστριών ή/και των προσφύγων στη χώρα υποδοχής. Η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών με μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο ενισχύει την κοινωνική τους ένταξη και συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Σύμφωνα με στοιχεία από τον Ευρωπαϊκό Ιστότοπο για την Ένταξη, πολλές ευρωπαϊκές χώρες δεν διαθέτουν πολιτικές που να ανταποκρίνονται ειδικά στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες με μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο κατά την προσπάθεια εξεύρεσης εργασίας.

Το **EMIRE** είναι ένα έργο Erasmus+, συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο στοχεύει στην ενδυνάμωση των γυναικών με μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο για την υποστήριξη της ένταξής τους στην αγορά εργασίας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης. Στόχος του EMIRE είναι η ανάπτυξη εργαλείων για κοινωνικούς λειτουργούς, συμβούλους απασχόλησης και εθελοντές για την υποστήριξη της διαδικασίας ενδυνάμωσης που επιτρέπει στις γυναίκες να γίνουν αυτοαποτελεσματικές κατά τη διαδικασία ένταξης. Ταυτόχρονα, το έργο υποστηρίζει σθεναρά την υιοθέτηση θετικών αντιλήψεων για τις γυναίκες με μεταναστευτικό υπόβαθρο στην αγορά εργασίας.

Το παρόν έγγραφο είναι μια **Κατευθυντήρια Γραμμή Πολιτικής** ειδικά σχεδιασμένη για τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

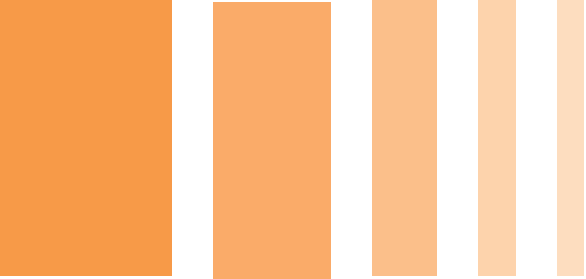
Σύμφωνα με την εκτεταμένη έρευνά μας στις χώρες εταίρους σχετικά με τις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες με μεταναστευτικό υπόβαθρο κατά την προσπάθεια εισδοχής τους στην αγορά εργασίας της χώρας υποδοχής, έχουμε συγκεντρώσει τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

Η μετακίνηση σε μία νέα, συχνά άγνωστη χώρα δημιουργεί μία πολύ αγχωτική και ανασφαλή κατάσταση, ιδίως για τις γυναίκες. Κατά την άφιξη στη χώρα υποδοχής και κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ένταξής τους, οι γυναίκες με μεταναστευτικό υπόβαθρο, συνήθως, χρειάζονται γλωσσική, ψυχολογική και οικονομική υποστήριξη.

„Σε ολόκληρη την Ευρώπη, το 35% των μεταναστριών βρίσκεται στο κατώτερο επίπεδο εισοδήματος και λιγότερο από το 5% φτάνει στην κορυφή“ (Frattini & Solmone, 2022). Οι γυναίκες που προέρχονται από χώρες εκτός ΕΕ αντιμετωπίζουν διπλές διακρίσεις στην αγορά εργασίας, τόσο με βάση το φύλο τους, όσο και την ιδιότητά τους ως μετανάστριες. Δυστυχώς, η κατάσταση δεν έχει αλλάξει σημαντικά την τελευταία δεκαετία.

Οι πολιτικές της αγοράς εργασίας που ρυθμίζουν την εργασία των μεταναστών συνήθως δε βασίζονται σε προετοιμασμένες αναλύσεις, αλλά σχεδιάζονται ως ad hoc μηχανισμοί και ως εκ τούτου είναι ως επί το πλείστον επιζήμιες για τους μετανάστες.

Συνοψίζοντας, οι κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι περισσότερες μετανάστριες είναι οι διακρίσεις από τους εργοδότες, οι δυσκολίες στην επίσημη αναγνώριση των προσόντων τους ή η χαμηλή δυνατότητα μεταφοράς των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν στην πατρίδα και η έλλειψη ευχέρειας στη γλώσσα της χώρας υποδοχής. (Frattini & Solmone, 2022).

Οι δεξιότητες, οι ικανότητες, τα ταλέντα και τα δικαιώματα των μεταναστριών θα πρέπει να αναγνωρίζονται και να εκτιμώνται από τα κράτη και τις κοινωνίες που τις υποδέχονται, ενώ διαφανείς διαδικασίες για την αναγνώριση των προσόντων που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό οφείλουν να καθιερωθούν. Θα πρέπει, επίσης, να έχουν πρόσβαση στην επαγγελματική κατάρτιση και τη δια βίου εκπαίδευση, καθώς και σε δωρεάν μαθήματα γλώσσας, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν ισότιμα με τους ντόπιους εργαζόμενους.

Στα τέλη του 2019, οι πολιτικές των περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών για την εκπαίδευση είχαν σχεδιαστεί χωρίς προσεγγίσεις που να λαμβάνουν υπόψη το φύλο και επικεντρώνονταν κυρίως στις οικογένειες, κάτι που στην πράξη θεωρήθηκε αναποτελεσματικό λόγω των διαφορετικών καθηκόντων και ρόλων στο εσωτερικό των οικογενειών (European Institute of Gender Equality, 2019). Τα μαθήματα γλώσσας ήταν τα μόνα που προσέφεραν φροντίδα παιδιών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων σε ορισμένες από τις ευρωπαϊκές χώρες υποδοχής, αλλά τα περισσότερα από τα άλλα είδη μαθημάτων ή εκπαίδευσης δεν προσέφεραν τέτοια υπηρεσία.

Τα ζητήματα στέγασης και η απόσταση αποτελούν πρόκληση για τις μετανάστριες, επειδή οι περισσότερες από αυτές δεν έχουν άδεια οδήγησης και δεν μπορούν να συμμετέχουν τακτικά σε δραστηριότητες ή προγράμματα κοινωνικής ένταξης.

Η εύρεση μίας νέας ταυτότητας είναι μία δύσκολη διαδικασία για τις γυναίκες και ιδιαίτερα όσες βρίσκονται σε ώριμη ηλικία και έχουν μία ήδη δομημένη ταυτότητα, γνώσεις και δεξιότητες. Με αυτόν τον τρόπο, οι μετανάστριες βιώνουν επίσης την απομόνωση και τον διαχωρισμό που προκύπτουν από τη μη αντιμετώπιση των ζητημάτων κοινωνικής ένταξης από την αρχή.

ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στο πλαίσιο του έργου EMIRE, δημιουργήθηκε μία πλατφόρμα όπου γυναίκες με μεταναστευτικό υπόβαθρο μοιράζονται τις ιστορίες τους σχετικά με το πώς εντάχθηκαν με επιτυχία στην αγορά εργασίας μέσω σύντομων βίντεο:

1

Όλες οι μαρτυρίες υποστήριξαν ότι η κύρια δυσκολία που αντιμετώπισαν όταν μετακόμισαν σε μία ξένη χώρα ήταν η εκμάθηση της νέας γλώσσας, πρωταρχικός στόχος για την ένταξη.

2

Για να ξεπεραστούν οι δυσκολίες στη χώρα υποδοχής, είναι σημαντικό να διατηρηθεί η αποφασιστικότητα που είναι χρήσιμη για τη μετέπειτα επίτευξη των επαγγελματικών στόχων. Οι μαρτυρίες έδωσαν προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση.

Η **Lejla**, μία Βόσνια ψυχολόγος που εργάζεται στη Σλοβενία, υποστήριξε: „Εκπαιδέυστε τον εαυτό σας και πιστέψτε ότι μπορείτε να κάνετε τα πάντα.“

Η **Amena** από την Υεμένη εργάζεται ως λογίστρια και ζει στη Γερμανία. Λέει ότι παρά τις δυσκολίες „Να σκέφτεστε πάντα θετικά. Πάντα! Ακόμα και όταν συμβαίνει κάτι αρνητικό.“

3

Για να πετύχουν τους επαγγελματικούς τους στόχους, οι γυναίκες πρέπει να είναι φιλόδοξες και να αναπτύσσουν συνείδηση των δυνατοτήτων τους. Παρόλα αυτά, η χώρα υποδοχής θα πρέπει επίσης να παρέχει επαρκείς ευκαιρίες για την αποτελεσματική ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Η **Eliza** θα ήθελε να προτείνει στους εργοδότες να αξιολογούν τις εργασιακές εμπειρίες και όχι μόνο τα πτυχία ή τα προσόντα. Λέει: „Μία αλλαγή που θα μπορούσαμε να κάνουμε είναι να δώσουμε περισσότερες ευκαιρίες στις γυναίκες σε πιο υψηλές ή διευθυντικές θέσεις.“

4 Σε στιγμές αποθάρρυνσης, είναι σημαντικό για τις μετανάστριες να βρίσκουν υποστήριξη από τους ανθρώπους που τις περιβάλλουν και να παρατηρούν τις θετικές πτυχές των κοινωνικοπολιτισμικών πλαισίων που συναντούν στη χώρα υποδοχής. Αυτό μπορεί να βοηθήσει να διατηρήσουν την αποφασιστικότητά τους να εκπληρώσουν τις φιλοδοξίες τους.

Η **Ikhlas** κατάγεται από το Ιράκ και τώρα ζει στη Γερμανία. Μας λέει ότι οι καθηγητές της επαγγελματικής σχολής πάντα τη βοηθούσαν και την υποστήριζαν και εξομολογείται: „Η οικογένειά μου με παρακινεί και εγώ, επίσης, παρακινώ τα παιδιά μου να βρουν την επαγγελματική τους πορεία.“

Ανεξαρτησία: Η συμβουλή μου σήμερα θα ήταν η εξής: **Ανοίξτε το μυαλό σας στην ανεξαρτησία, αλλά μην ξεχνάτε από πού προέρχετε... Αυτή είναι η αξία και η δύναμή σας.**“

Διαμεσολάβηση: „Οι γυναίκες ειδικά πρέπει να υποστηρίζονται στην πορεία ενδυνάμωσής τους, ξεκινώντας από το να εκφράζουν ποιες είναι και ποιοι είναι οι στόχοι τους... Βλέπω πολλές από αυτές να εγκαταλείπουν τη δουλειά των ονείρων τους, επειδή δεν πιστεύουν ότι θα ήταν εφικτή. Η πρότασή μου είναι να μάθουν τη γλώσσα και να αναζητήσουν τις σωστές πληροφορίες που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες για να αρχίσουν να χτίζουν ένα όνειρο!“

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Στην **Κατευθυντήρια Γραμμή Πολιτικής** μας, ειδικά σχεδιασμένη για τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, περιγράφουμε πρακτικές συστάσεις από εμπειρογνώμονες που εργάζονται στο πεδίο για την προώθηση ενός αποτελεσματικότερου τρόπου υποστήριξης των νεοαφιχθέντων μεταναστών ή προσφύγων γυναικών. Εδώ είναι μερικά παραδείγματα:

Οι κοινωνικοί λειτουργοί και οι φορείς θα πρέπει να είναι καλύτερα εκπαιδευμένοι, προκειμένου να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των μεταναστών όσον αφορά τις ψυχολογικές και επαγγελματικές πτυχές της ζωής τους.

Στην Εργαλειοθήκη μας για κοινωνικούς λειτουργούς, συγκεντρώσαμε και περιγράψαμε μεθόδους εργαστηρίων και τεχνικές για την ανάπτυξη μίας επαγγελματικής ταυτότητας που βασίζεται στη θεωρία της ανθεκτικότητας, της μη-βίαιης επικοινωνίας και της συναισθηματικής νοημοσύνης.

„Προσφέρετέ τους ένα πακέτο πληροφοριών με τους νόμους της χώρας υποδοχής εξηγημένους σε απλή γλώσσα (ιδανικά, μεταφρασμένους στη μητρική τους γλώσσα), ώστε να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Γράψτε τους σε μαθήματα γλώσσας για να μάθουν τη γλώσσα και ενημερώστε τους για τυχόν θέσεις πρακτικής άσκησης στις οποίες μπορούν να υποβάλουν αίτηση, ούτως ώστε να αρχίσουν να δημιουργούν ένα επαγγελματικό δίκτυο.“

„Μία προσφορά σχέσεων και ένα δίκτυο σύμφωνα με τα οποία ο εισερχόμενος μπορεί να επιλέξει μεταξύ της προσκόλλησης σε μία ομάδα ή σε ένα μόνο άτομο - είτε από μετανάστες από την ίδια περιοχή με ήδη εμπειρία στη χώρα υποδοχής, είτε όπως ένας μέντορας που μετανάστευσε κάποτε στη χώρα υποδοχής - δραστηριότητες διαφορετικού ενδιαφέροντος, για να γνωρίσουν το περιβάλλον, να απολαύσουν τα χόμπι τους ή να μάθουν νέα, να έχουν ανθρώπους στη ζωή τους για παρηγοριά ή για να γνωριστούν ή να κάνουν παρέα και επίσης να γνωρίσουν πώς λειτουργούν τα συστήματα στη χώρα υποδοχής - επιπλέον, έναν επαγγελματία διαφορετικού τομέα (π.χ., ιατρικής, κοινωνικής εργασίας, νομικής κ.λπ.).“

EMIRE EMPOWERMENT OF MIGRANT AND REFUGEE WOMEN

PROJECT NUMBER: 2020-1-DE02-KA204-007398 • PROJECT DURATION: 01.11.2020 – 31.01.2023

PROJECT PARTNERS:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. The author is solely responsible for this publication (communication) and the Commission accepts no responsibility for any use may be made of the information contained therein.

© CC BY-SA

KULTUR-LIFE.DE/EMIRE

Coordinator: KulturLife gGmbH- Contact: Chiara Dickmann, chiara@kultur-life.de